

Calmfors: Riksbankens mål bör ses över

Det är hög tid att Riksbankens inflationsmål på 2 procent ses över. Dessutom bör nya kandidater till Riksbanksdirektionen frågas ut offentligt. Det säger ekonomiprofessorn Lars Calmfors i en intervju med SvD Näringsliv, och sällar sig därmed till kritikerna av hur Riksbanken fungerar i dag.

Lars Calmfors vill se en debatt kring regeringens överskottsmål.

Foto: Scanpix

27 februari 2013 kl 19:08 , uppdaterad: 28 februari 2013 kl 06:40

I maj går mandatet ut för två av de sex ledamöterna i direktionen, något som har skapat en intensiv debatt om hur de mäktiga ledamöterna utses. I en intervju med SvD Näringsliv i dag går vänsterpartiets ekonomisk-politiska talesperson Ulla Andersson till hårt angrepp mot hur de nya ledamöterna i Riksbanksdirektionen utses. Processen är närmast som ett påveval som sköts helt bakom stängda dörrar, menar hon, och efterlyser offentliga utfrågningar av kandidaterna i riksdagens finansutskott. Dessutom måste Riksbankens mål ses över, menar hon.

Liknande kritik har de senaste dagarna kommit från bland annat framträdande TCO-chefer och Riksbanksfullmäktiges vice ordförande, socialdemokraten Sven-Erik Österberg. Och nu får kritikerna medhåll av en riktig tungviktare i sammanhanget: Lars Calmfors, professor vid Institutet för Internationell Ekonomi vid Stockholms universitet.

– Jag tycker nog också att det bör ske öppna utfrågningar av kandidaterna. En sådan procedur finns när man utser ledamöter till Fed i USA och till ECB i EU. Det känns rimligt att det ser likadant ut här.

Du ser ingen risk att Riksbankens självständighet hotas om proceduren blir mer öppen?

– Nej, jag ser mest fördelar med en mer transparent process. Men det skulle inte vara lämpligt om Riksdagen utser kandidater. Det finns en poäng med att utnämningarna finns på armlängds avstånd från politiken. Men en offentlig utfrågning med kandidaterna, för att få en ordentlig redovisning av deras kompetens och vilken syn de har på penningpolitiken, skulle bara vara fördelaktigt.

Samtidigt menar Lars Calmfors att Riksbankens inflationsmål på 2 procent bör ha gjort sitt, mot bakgrund av den turbulens som drabbat världsekonomin de senaste åren som gett upphov till omfattande diskussioner internationellt om centralbankernas roll.

– Det känns vettigt att den här debatten kommer upp i Sverige också. Jag har tidigare varit inne på att man borde ha ett högre inflationsmål, och i praktiken har Riksbanken dessutom målet att stabilisera BNP runt sin potentiella nivå och arbetslösheten runt en jämviktsnivå. I princip alla centralbanker agerar redan efter den typen av mål, även om man inte har skrivit in det i målformuleringen. Jag tycker att det finns en poäng med att göra det.

Vänsterpartiet efterlyser ett mål på 80 procent sysselsättning för Riksbanken att förhålla sig till. Vad tycker du om det?

– Jag tycker att det är vettigt att komplettera inflationsmålet med mål för mål om att BNP, sysselsättningen eller arbetslösheten ska hållas vid en jämviktsnivå. Men vad som är en hållbar sysselsättningsnivå kan variera över tiden, så jag tycker inte att man ska sätta upp ett siffermässigt mål som Vänsterpartiet är inne på. Det måste vara anpassningsbart.

Hur bör inflationsmålet utformas, tycker du?

– Det finns en diskussion om att man ska ha ett prisnivåmål i stället för ett inflationsmål. Om man skjuter under målet i dag, ska det inte ske någon kompensation längre fram. Men om man har ett prisnivåmål i stället, innebär det att man ska kompensera längre fram om man hamnar för lågt ett år. Det finns en del argument för att det bär bättre, till exempel får man en kraftigare stimulanseffekt under lågkonjunkturer om den framtida inflationen blir högre.

Det låter som att du vill att Riksbanken ska få ett mycket mer komplext mål, finns det inte risker med det?

– Det arbetar ändå inte enbart efter inflationsmålet i dag, de tar också hänsyn till konjunkturutvecklingen. Om man skulle formulera det tydligare skulle det ge bara återspegla vad Riksbanken faktiskt gör - och dessutom slipper man missförstånd om att det bara är inflationsmålet som gäller.

Hur bråttom är det med förändringarna?

– Finanskriskommittén sitter just nu och behandlar frågor om finansiell stabilitet, och man bör avvakta den utredningen innan man ger sig in i djupare diskussioner. Men sedan tycker jag att det är dags att ta tag i frågan ordentligt.